

Els històrics antinuclears continuen

L'altre dia, 26 d'abril (27è aniversari de l'accident de Txernòbil), a l'auditori de la Pedrera, a Barcelona, va celebrar-se la corresponent conferència catalana per un futur sense nuclears i energèticament sostenible, que organitza el Grup de Científics i Tècnics per un futur no nuclear.

He de creure que el que s'hi va dir –com en tantes altres ocasions anteriors– pot, o hauria d'interessar, la gent de les Terres de l'Ebre, que és on, des del 1983, 1985 i 1988, funcionen tres reactors –els d'Ascó I, Ascó II i Vandellòs II, amb importants episodis d'incidents i avaries, com també s'ha posat de manifest–, però no estic segur que continue interessant tot el que ha passat des d'aleshores –al comú de la gent i als dirigents polítics– com en l'època que es construïen, perquè gairebé tots, qui més qui menys, ha donat per fet que aquesta megamàquina industrial l'havien aixecada per estar-s'hi molts anys. De moment, el primer reactor dels citats ja en porta trenta i ja li han donat permís per a deu anys més, si abans no ens dona cap espant radioactiu.

Aquest any, en la commemoració de Txernòbil –i dels dos anys del també gravíssim accident de Fukushima–, els organitzadors van voler honorar els quaranta anys de resistència antinuclear que un petit grup de científics espanyols i catalans (sociòlegs, economistes, enginyers i escriptors) va portar a terme per combatre –ja des del 1973– l'últim espetec

Xavier Garcia

Escriptor

de la tecnocràcia franquista (amb López Bravo, López Rodó i l'almirall Carrero i els principals caps de l'exèrcit presidint la fúnebre comitiva), consistent a crear l'espessa xarxa financera-militar-industrial que va dur a la nuclearització de tot el territori espanyol.

Del País Basc fins a Extremadura, de Catalunya al País Valencià, d'Aragó a Castella-Lleó i de Navarra a Castella-la Manxa, van aixecar-se veus de les gents dels pobles que s'anaven informant del que podia implicar sotmetre's a l'energia nuclear (recordem, a Ascó, Joan Carranza, mossèn Miquel Redorat o Carmel Biarnés; a l'Ametlla de Mar, la família Rebull, i així a tants altres pobles i ciutats de tota la pell de brau).

Aquesta informació va vindre donada per uns esforços, valerosos i generosos hòmens de cultura social que van prendre's el gust i la molèstia d'anar més enllà de la crítica habitual que es feia en el franquisme, en els cercles de l'oposició, per dir que, al costat de la repressió policial i política a les llibertats, de la corrupció pròpia del règim i de l'ofegament de les cultures peninsulars, hi havia en marxa, amb la nuclearització, un

projecte social, econòmic i tecnològic de gran abast per tindre una societat totalment electrificada (en base a una energia perillosa), però, igualment, totalment centralitzada (és a dir, controlada), militaritzada (com completà el PSOE a l'OTAN) i consumidora (és a dir, estabornida).

Aquests pioners que fa quaranta anys van advertir-nos de tot això van ser (sense oblidar-nos dels que ja no hi són, com Artemio Precioso, el valencià Josep-Vicent Marqués i alguns altres arreu de l'Estat) el sociòleg navarrès Mario Gaviria (1938), l'economista basc José Allende (1943), l'enginyer, sociòleg i periodista murcià Pedro Costa Morata (1947), el sociòleg català Joan Rebull (1943), el professor universitari madrileny José Manuel Naredo (1942), l'agricultor extremeny Juan Serna (1947), el periodista i escriptor ecologista català Santiago Vilanova (1947) i els enginyers industrials, també catalans, Josep Puig (1947) i Joaquim Corominas (1940), tots els quals van assistir a l'acte de reconeixement a la Pedrera (on, per cert, no hi havia cap periodista barceloní), que van aprofitar, tot fent una taula redona de parlaments, per recordar que si a l'inici van lluitar perquè no es construïssen les centrals, ara insistien perquè es tanquessen, comprovats els perills que s'han donat arreu del món, els costos de tot tipus que han comportat i el fet evident que les energies renovables són la solució adequada per als ecosistemes i les economies de la gent.